

NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI CƠ SỞ GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG NGOÀI CÔNG LẬP TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

LÊ THỊ HOÀI THƯƠNG^(*)

TÓM TẮT: Từ năm học 2016-2017 trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh có 102 cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập; trong đó, có 20 trường có yếu tố nước ngoài. Yêu cầu phát triển của giáo dục, đào tạo và thực trạng công tác quản lý nhà nước đối với các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập đặt ra nhiều thách thức lớn. Bài viết khái quát về thực trạng phát triển của các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập và thực tiễn công tác quản lý nhà nước ở lĩnh vực này, đồng thời đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập đảm bảo sự phát triển hài hòa giữa giáo dục công lập và ngoài công lập.

Từ khóa: giáo dục, trung học phổ thông, ngoài công lập, quản lý nhà nước.

ABSTRACT: Since 2016-2017 academic year, there are 102 non-public high schools in Ho Chi Minh City; Of which, 20 schools involving foreign elements. The demand for the development of education, training and current status of state management in non-public high schools raise great challenges. This article provides an overview of the current status of development of non-public high schools and the state management reality in this sector, and suggests some solutions to improve the effectiveness of State management job in non-public high schools to ensure the balanced development between public and non-public education..

Key words: education, high school, non-public, state management.

1. KHÁI QUÁT VỀ SỰ PHÁT TRIỂN VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA CƠ SỞ GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG NGOÀI CÔNG LẬP TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

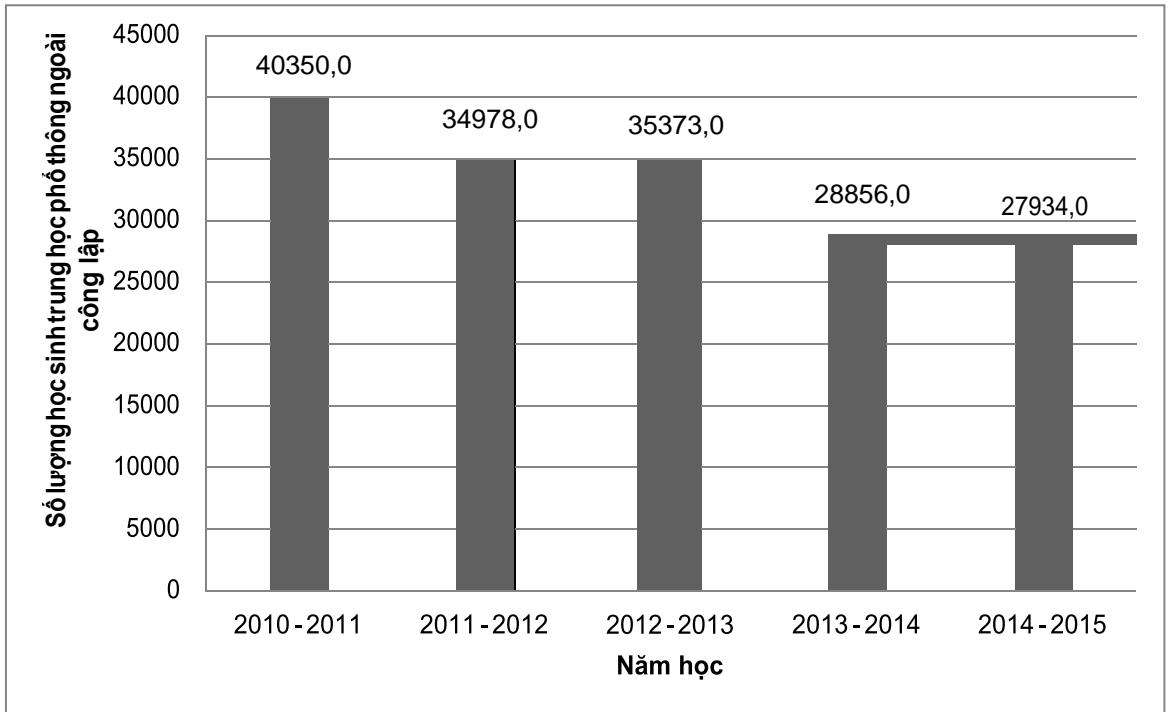
Từ năm 1997, một số trường dân lập cấp 2, 3 đầu tiên xuất hiện như Trường An Đông, Phương Nam, Đăng Khoa, Bắc Sơn, Hòa Bình, Hoàng Đạo, Phạm Ngũ Lão, Việt Úc. Đến năm 2007, Thành phố Hồ Chí Minh có 42 trường phổ thông dân lập. Thực hiện chủ trương thành lập trường tại thực và chuyển đổi loại hình các trường phổ thông dân lập sang tại thực, hệ thống các cơ sở giáo dục trung học phổ thông

ngoài công lập tiếp tục phát triển mạnh về số lượng. Tính đến năm học 2016 - 2017, số lượng cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập là 102 (cơ sở giáo dục trung học phổ thông tại thực là 80, cơ sở giáo dục trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài là 20), trong khi tổng số cơ sở giáo dục trung học phổ thông của toàn Thành phố là 236.

Số lượng trường trung học phổ thông tại thực phát triển mạnh mẽ ở hầu hết 24 quận/huyện trên địa bàn. Thành phố Hồ Chí Minh hiện có 78 cơ sở đang hoạt động với nhiều điểm trường khác nhau. Số lượng trường trung học phổ thông tại thực ngày càng tăng

^(*)Thạc sĩ. Học viện Hành chính Quốc gia cơ sở Thành phố Hồ Chí Minh.

trong khi số lượng học sinh có chiều hướng tăng chậm, hoặc thậm chí giảm đi trong giai

(Nguồn: Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh)

Hình 1. Số lượng học sinh trung học phổ thông tư thục giai đoạn 2010 - 2015

Thực hiện chủ trương hợp tác đầu tư với nước ngoài trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo từ năm 1997, Thành phố Hồ Chí Minh xuất hiện 20 trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài như trường Nhật Bản, Hàn Quốc, Đài Bắc... Các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài áp dụng khá đa dạng các chương trình giảng dạy quốc tế. Đa số các trường đều lựa chọn nội dung giảng dạy của Chương trình Trung học quốc tế (IGCSE) đối với lớp 10, 11 và Chương trình Tú tài Quốc tế (IBDP) đối với lớp 12. Một số trường lựa chọn giảng dạy chương trình tiểu bang của Úc, Hoa Kỳ, Canada, Singapore. Hầu hết các trường này đều kết hợp giảng dạy chương trình quốc tế với Chương trình MOET như trường Dân lập Quốc

tế Việt Úc, trường Song ngữ Quốc tế Horizon; hoặc thực hiện chương trình Việt Nam học với các môn học bắt buộc như Ngữ văn, Lịch sử, Địa lý Việt Nam. Riêng trường Trung học cơ sở và Trung học phổ thông Đinh Thiện Lý sử dụng hoàn toàn chương trình giáo dục quốc gia Việt Nam và thực hiện giảng dạy môn tiếng Anh theo Hướng dẫn số 791/HD-BGDĐT ngày 25 tháng 6 năm 2013 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về thí điểm phát triển chương trình giáo dục nhà trường phổ thông.

Mặt bằng chung mức học phí tại các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài khá cao; cao nhất là trường Quốc tế Thành phố Hồ Chí Minh với mức học phí 654.300.000 đồng/ học sinh/ năm.

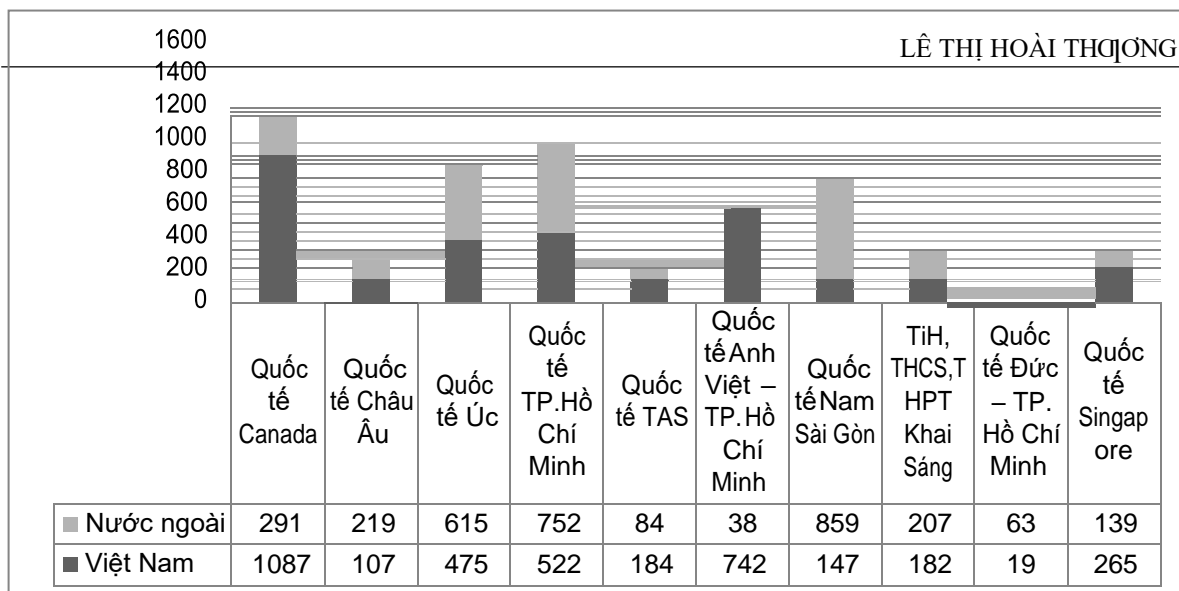
Bảng 1. Mức học phí của các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài

Số	Troạing	Học phí (đồng/ năm)
1	Troạing Quốc tế Thành phố Hồ Chí Minh (ISHCMC)	654.300.000
2	Troạing Quốc tế dạy bằng tiếng Anh (BIS)	641.800.000
3	Troạing tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông Khai Sáng (RISS)	625.790.000
4	Troạing Quốc tế Nam Sài Gòn (SISS)	604.000.000
5	Troạing tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông Quốc tế Canada (CIS)	540.760.000
6	Troạing Quốc tế Úc (AIS)	520.200.000
7	Troạing Quốc tế Châu Âu (EIS)	517.374.000
8	Troạing Quốc tế Mỹ (AIS)	507.000.000
9	Troạing Quốc tế TAS	434.000.000
10	Troạing Quốc tế Singapore (SIS)	430.064.000
11	Troạing Quốc tế Đức (IGS)	400.000.000
12	Troạing Quốc tế Anh Việt – Thành phố Hồ Chí Minh (BVIS HCMC)	398.300.000
13	Troạing Dân lập Quốc tế Việt Úc (VAS)	374.812.000
14	Troạing Trung học cơ sở, trung học phổ thông Quốc tế APU	353.760.000
15	Troạing Song ngữ Quốc tế Horizon (HIBS)	190.000.000
16	Troạing Pháp Quốc tế Marguerite Duras	184.885.000
17	Troạing Quốc tế Hàn Quốc (KIS)	84.307.000
18	Troạing Nhật Bản tại Thành phố Hồ Chí Minh	58.950.000

(Nguồn: Tổng hợp từ trang thông tin điện tử của các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập)

Mức học phí cao nhất của các trường năm học 2017 – 2018 chưa bao gồm các khoản chi phí khác. Học phí của các trường này đều được niêm yết công khai trên trang thông tin điện tử của các trường; riêng học phí trường Trung học cơ sở, Trung học phổ thông Đinh Thiện Lý và Trường Đài Bắc tại Thành phố Hồ Chí Minh không được niêm yết. Tuy mức học phí cao nhưng các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài vẫn thu hút một số lượng không

nhỏ (khoảng hơn 7.000 học sinh) gồm cả học sinh nước ngoài và học sinh Việt Nam theo học. Các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài nổi trội hơn đa số các trường trung học phổ thông thực với cơ sở vật chất được xây mới, khang trang, được đầu tư trang, thiết bị dạy học hiện đại. Đồng thời, đội ngũ nhân sự quản lý và giáo viên hầu hết được tuyển dụng nghiêm ngặt nên chất lượng giáo dục đảm bảo tốt, đáp ứng nhu cầu học tập học sinh.

Nguồn: Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh

Hình 2. Số lượng học sinh tại một số trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài năm học 2015 – 2016

Nhạy vậy, có thể thấy mạng lưới cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh rất phát triển; song, chỉ mới đáp ứng một số lượng học sinh. Trong năm học 2016 – 2017, Ủy ban Nhân dân Thành phố quyết định thành lập 02 cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập mới; bao gồm Trường Trung học cơ sở và Trung học phổ thông Ngọc Viễn Đông tại Quận 12 và Trường Tiểu học, Trung học cơ sở và Trung học phổ thông Vinschool tại quận Bình Thạnh.

2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG NGOÀI CÔNG LẬP TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Theo phân cấp quản lý về giáo dục và đặc thù loại hình cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập, quản lý nhà nước đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh thuộc thẩm quyền quản lý của UBND Thành phố theo sự tham mưu của Sở Giáo dục và Đào tạo

Thành phố. Thực tiễn công tác quản lý đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập thời gian qua tại Thành phố Hồ Chí Minh có một số vấn đề nhạy sau:

Một là, công tác xây dựng quy hoạch, kế hoạch phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập chưa được chú trọng.

Trong suốt 10 năm thực hiện công tác xã hội hóa giáo dục và đào tạo, các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập cũng phát triển nở rộ; tuy nhiên, Thành phố Hồ Chí Minh chưa có văn bản chính thức về quy hoạch mạng lưới trường học loại hình ngoài công lập nói chung cũng như quy hoạch mạng lưới cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập nói riêng. Quy hoạch hiện tại được thực hiện theo Quyết định số 02/2003/QĐ-UB về phê duyệt quy hoạch phát triển mạng lưới trường học ngành giáo dục và đào tạo Thành phố đến năm 2020 đến nay không còn phù hợp vì biến động dân số khá lớn (chủ yếu do gia tăng dân số cơ học) và địa giới hành chính đối với quận/

huyện cũng có sự thay đổi. Hơn nữa, trong quy hoạch cũng không nêu rõ mạng lưới trường học bao gồm cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập hay không cũng như không có nội dung quy hoạch quỹ đất đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập mà chỉ đưa ra các chỉ tiêu về quỹ đất, nhu cầu cơ sở vật chất cần đạt được cho đến năm 2005, 2010, 2020. Thực tế cho thấy quỹ đất của Thành phố Hồ Chí Minh là có hạn, do đó đa số cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập đều được xây dựng mới dưới dạng thuê mặt bằng nhà phố, sau đó cải tạo, sửa chữa thành các cơ sở giáo dục, đa số cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập không có địa điểm hoạt động ổn định (chủ yếu là các trường trung học phổ thông tại thực), việc chuyển địa điểm của các cơ sở giáo dục này vẫn thường diễn ra gây khó khăn cho công tác quản lý cũng như hiệu suất sử dụng và chất lượng giáo dục tại các cơ sở này không đảm bảo. Như vậy, để đáp ứng được “lộ trình xã hội hóa giáo dục tại Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2020, tầm nhìn đến 2030” theo tinh thần “Chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo 2011 – 2020” của Thủ tướng Chính phủ trong thời gian sớm nhất, công tác quy hoạch phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập cần phải được xem trọng và đưa vào mạng lưới quy hoạch chiến lược phát triển chung của Thành phố.

Hai là, thiếu văn bản quy phạm pháp luật quy định về quy chế hoạt động cũng như cách thức quản lý đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập.

Để thực hiện hoạt động quản lý nhà nước đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập, hoạt động quản lý nhà nước đối với đối tượng này không hoàn toàn giống các cơ sở trung học phổ thông công lập, các cơ quan nhà nước có thẩm quyền bên cạnh việc ban hành các chính sách phát triển ngành giáo dục và đào tạo nói chung thì đối với các cơ sở

và cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập cần có những quy định riêng về chương trình giáo dục, đánh giá học sinh cũng như nội dung có liên quan đến quản lý nhà nước đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập. Hầu hết các văn bản quy phạm pháp luật của Thành phố ban hành ở lĩnh vực giáo dục mới chỉ chú trọng các định hướng, mục tiêu chung đối với ngành giáo dục và đào tạo của Thành phố Hồ Chí Minh cũng như các định hướng và nhiệm vụ đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông công lập mà chưa có một văn bản quy phạm pháp luật quy định về quy chế hoạt động cũng như cách thức quản lý đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập như việc giảng dạy chương trình Việt Nam cũng như chương trình MOET tại các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài chưa được hướng dẫn cũng như có văn bản chỉ đạo định hướng giảng dạy cụ thể. Chính vì vậy, công tác quản lý các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập đạt hiệu quả tốt nhất.

Ba là, hoạt động hướng dẫn, tổ chức thực hiện và tuyên truyền pháp luật, chính sách giáo dục đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập chưa đảm bảo hiệu quả ở một số nội dung.

Công tác quản lý đối với các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài còn lỏng lẻo, chưa có cơ chế giám sát và quản lý thích hợp. Từ những thiếu sót trong thực trạng quản lý như đa số các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài không thực hiện báo cáo học kỳ, hay chưa thể quản lý về chuyên môn đối với các trường này, có thể nhận định quản lý đối với các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài là một hoạt động phức tạp. Trên thực tế, trong 20 trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài có đến 14 trường được thành lập nhờ vốn đầu tư của nhà đầu tư nước ngoài; đa số trong đó là các tổ chức kinh tế nước ngoài đang đầu tư tại Việt Nam. Do đó, hoạt động

quản lý đối với loại hình trường này không chỉ đòi hỏi cơ chế pháp luật vững chắc mà còn yêu cầu phương pháp quản lý hợp lý. Hạn chế trong công tác quản lý đối với loại hình trường này sẽ gây khó khăn trong việc hướng dẫn về chuyên môn đối với các trường thực hiện chương trình Việt Nam học.

Cơ quan quản lý hiện nay vẫn chưa nắm bắt cụ thể khái niệm trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài. Một số trường được kiểm định bởi các tổ chức kiểm định quốc tế và tiến hành các chương trình giảng dạy quốc tế nhưng lại liệt kê vào danh sách các trường trung học phổ thông tự thực; chẳng hạn như trong bảng 2.

Bảng 2. Các trường trung học phổ thông tự thực có thông tin giảng dạy chương trình quốc tế

Số	Trường	Nhà đầu tư	Tổ chức kiểm định	Chương trình giáo dục
1	Trường Quốc tế Bắc Mỹ - International schools of North America (SNA)	Tập đoàn Nguyễn Hoàng	WASC	- Chương trình giáo dục Hoa Kỳ theo chuẩn nội dung bang California. - Chương trình MOET.
2	Trường Trung học cơ sở, Trung học phổ thông Việt Mỹ - Vietnamese American School (VASS)	Công ty Trách nhiệm hữu hạn Hệ thống trường Việt Mỹ	-	- Chương trình MOET kết hợp Chương trình Đại học Cambridge. - Chương trình MOET (tăng cường tiếng Anh)
3	Trường Trung học cơ sở & Trung học phổ thông Mùa Xuân (Wellspring International School)	Tập đoàn SSG	Sở Giáo dục Bang Massachusetts Hội đồng trường cao đẳng (College Board)	- Chương trình giáo dục của Hoa Kỳ theo chuẩn nội dung bang Massachusetts. - Chương trình MOET.

Song song đó, một số trường trung học phổ thông tự thực có tên trường gây nhầm lẫn đối với phụ huynh. Một số trường trung học phổ thông tự thực kèm cụm từ quốc tế theo tên của trường nhưng chỉ giảng dạy chương trình MOET kết hợp với chương trình tăng cường tiếng Anh bao gồm Trường Trung học phổ thông châu Á Thái Bình Dương; Trường tiểu học, Trung học cơ sở và Trung học phổ thông Quốc tế Á Châu; Trường Tiểu học, Trung học cơ sở và Trung học phổ thông Úc Châu; Trường Tiểu học, Trung học cơ sở, Trung học phổ thông Tây Úc; Trường Quốc tế Mỹ Úc;

Trường Tiểu học, Trung học cơ sở, Trung học phổ thông Quốc tế; Trường tiểu học, Trung học cơ sở, Trung học phổ thông Albert Einstein. Hầu hết người dân sẽ không hiểu rõ được việc một trường có tên quốc tế thì có yếu tố nước ngoài hay không. Vì vậy, Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh phải có tiếp cận rõ ràng về khái niệm trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài thì mới có thể tạo điều kiện cho người dân hiểu rõ về loại hình trường này tại Việt Nam và định hướng người dân có sự lựa chọn thích hợp.

Kiểm soát hoạt động công khai thông tin của hầu hết cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập chưa được thực hiện theo quy định của pháp luật. Sở Giáo dục và Đào tạo chưa có cơ chế giám sát đối với việc công khai thông tin của cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập trên trang thông tin điện tử của các cơ sở này. Hầu hết các trường trung học phổ thông tại thực không công khai đầy đủ về chất lượng giáo dục thực tế từ lúc thành lập trường hoặc theo niên giám 05 năm, vẫn còn tình trạng các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài không thực hiện báo cáo học kỳ. Đồng thời, các thông tin được đăng tải trên cổng thông tin điện tử của Sở Giáo dục và Đào tạo về các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập cũng chưa được quan tâm thường xuyên, kiểm tra định kỳ.

Bốn là, đội ngũ cán bộ, công chức thực hiện công tác quản lý nhà nước đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập tương đối mỏng và chưa thực sự đảm bảo sâu sát với công tác quản lý.

Hoạt động quản lý nhà nước đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập chủ yếu là do Phòng Giáo dục Trung học đảm nhận thực hiện. Trong đó, công tác quản lý cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập do 01 phó trưởng phòng và 01 chuyên viên phụ trách. Chuyên viên phụ trách quản lý cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập đồng thời cũng thực hiện kiêm nhiệm nhiều công tác quản lý khác nhau như quản lý văn phòng đại diện nước ngoài, hoạt động tại vấn du học, hoạt động dạy thêm – học thêm... Đồng thời, đa số nhân sự thực hiện công tác quản lý nhà nước đối với các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập vốn các viên chức xuất phát từ vị trí giảng dạy ở các cơ sở giáo dục trung học phổ thông nên kinh nghiệm quản lý đối với lĩnh vực này còn hạn chế.

3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG NGOÀI CÔNG LẬP TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thứ nhất, hoàn thiện quy hoạch, kế hoạch phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập. Thực trạng hiện nay cho thấy Thành phố Hồ Chí Minh đang thu hút số lượng lớn người dân nhập cư và đẩy mạnh xã hội hóa giáo dục. Việc thiết lập kế hoạch phát triển, xây dựng quy hoạch phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập cùng các chính sách thực hiện sẽ tạo hành lang pháp lý để quản lý nhà nước tốt đối với loại hình cơ sở giáo dục này. Yêu cầu khi xây dựng quy hoạch phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục trung học phổ thông cần đảm bảo các yêu cầu sau:

Một là, công tác xây dựng quy hoạch, kế hoạch phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập cần phù hợp với quy hoạch chung về tổng thể Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

Hai là, xây dựng kế hoạch, quy hoạch phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục trung học phổ thông là công tác cần được phối hợp từ nhiều sở, ban ngành Thành phố Hồ Chí Minh; trong đó, Sở Giáo dục và Đào tạo có trách nhiệm chủ trì.

Ba là, kế hoạch phải dự báo được xu hướng phát triển của ngành giáo dục và đào tạo trong thời gian tới. Ngoài ra, quy hoạch phát triển mạng lưới trường lớp cần xác định rõ nhất đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông nói chung cũng như đối với từng loại hình công lập và ngoài công lập; đưa ra các chỉ tiêu đạt được cụ thể trong 05 năm, 10 năm.

Thứ hai, sớm ban hành văn bản quy phạm pháp luật quy định về công tác quản lý đối với các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập sau khi các cơ sở giáo dục này được

thành lập. Việc ban hành thể chế quản lý đáp ứng các yêu cầu sau:

Một là, đồng nhất công tác quản lý đối với các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập, không phân biệt hoạt động quản lý đối với trường trung học phổ thông tại thực và trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài. Đồng nhất hoạt động quản lý là điều kiện thuận lợi để các trường trung học phổ thông tại thực và trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài được đưa vào hệ thống quản lý nhọ nhau; giúp cho bộ máy và nhân sự thực hiện công tác quản lý nhà nước dễ dàng sâu sát với hoạt động phát triển của loại hình này.

Hai là, văn bản được xây dựng trên cơ sở đóng góp ý kiến từ nhiều tổ chức, cơ quan có liên quan; trong đó, Sở Giáo dục và Đào tạo có nhiệm vụ chủ trì. Sau khi quy chế chung được đầu được dự thảo hoàn chỉnh, cần cần nhắc xem xét ý kiến đóng góp phản hồi từ các trường trung học phổ thông tại thực, các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài cũng nhọ các cơ quan, ban, ngành có liên quan khác.

Ba là, đảm bảo điều chỉnh các quy tắc xử sự chung trong hoạt động quản lý cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập. Theo đó, quy chế chung được xây dựng đảm bảo các quy định cơ bản về điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học; cơ cấu tổ chức nhà trường; tiêu chuẩn hiệu trưởng, phó hiệu trưởng; tiêu chuẩn giáo viên; quyền và nghĩa vụ của học sinh; cơ chế tài chính; công khai thông tin; kiểm tra, thanh tra và xử lý vi phạm. Các quy định cơ bản này phải đảm bảo tuân thủ các Nghị định hướng dẫn điều kiện về đầu tư và cho phép hoạt động giáo dục đối với nhà đầu tư trong nước, hướng dẫn về hoạt động đầu tư đối với lĩnh vực giáo dục của nhà đầu tư nước ngoài, các văn bản hướng dẫn về quy chế hoạt động của trường trung học phổ thông tại thực và hướng dẫn việc thực hiện chương trình nước ngoài tại các cơ sở giáo dục. Ngoài ra, cũng cần quan tâm đến các văn bản hướng dẫn về chế độ

công khai thông tin, công tác tài chính và chính sách đối với giáo viên, học sinh.

Thứ ba, nâng cao hiệu quả hướng dẫn, tổ chức thực hiện, tuyên truyền, phổ biến pháp luật, chính sách giáo dục đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập. Hướng dẫn, tổ chức thực hiện và tuyên truyền, phổ biến pháp luật chính sách giáo dục đến cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập là một hoạt động cơ bản nhằm nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước đối với loại hình này, đồng thời là hoạt động giúp cho các cơ sở giáo dục trung học phổ thông thực hiện công tác giáo dục và đào tạo theo đúng pháp luật. Công tác này cần được thực hiện trên cơ sở tạo ra sự bình đẳng giữa hệ thống giáo dục và đào tạo công lập và ngoài công lập.

Cần thiết lập chế độ họp giao 01 lần/ tháng hoặc 01 lần/ quý đối với hiệu trưởng hoặc cán bộ quản lý tại các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập. Chế độ họp giao ban hàng tháng hoặc hàng quý là một dạng cơ chế giám sát để nắm bắt tình hình hoạt động của các cơ sở này và có những chỉ đạo sâu sát, kịp thời đối với các cơ sở có các hoạt động đi ngược với chủ trương chung của ngành giáo dục và đào tạo Thành phố. Đồng thời, chế độ họp giao ban là một công cụ, một kênh thông tin hữu hiệu để lãnh đạo ngành giáo dục và đào tạo có thể tiếp cận và thu thập những góp ý nhiệt tình, sáng tạo đối với công tác quản lý nhà nước đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập.

Ngoài ra, với các nội dung khẩn cấp cần được báo cáo, cung cấp thông tin kịp thời, Sở Giáo dục và Đào tạo hoàn toàn có thể tổ chức họp với các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập hoặc tổ chức họp riêng với các trường trung học phổ thông tại thực, các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài tùy vào tình hình và nhu cầu thực tiễn.

Tổ chức và hướng dẫn các hoạt động giảng dạy chuyên môn chung đối với các cơ

sở giáo dục trung học phổ thông công lập và cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập. Hoạt động này bao gồm việc xây dựng văn bản hướng dẫn giảng dạy chuyên môn, tổ chức họp chuyên môn. Đặc biệt, đối với các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài, cần xây dựng các văn bản hướng dẫn giảng dạy cho chương trình MOET hoặc chương trình Việt Nam học (bao gồm các môn thuộc khoa học xã hội) để đảm bảo học sinh Việt Nam tại các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài có kiến thức nền tảng về nước nhà, trau dồi tinh thần yêu nước và quý trọng phong tục tập quán, văn hóa truyền thống. Đồng thời, qua đó, Sở Giáo dục và Đào tạo có thể định hướng nội dung giảng dạy, phương pháp giảng dạy và cách thức đánh giá học sinh khi học các môn này tại các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài.

Tổ chức các buổi giáo dục pháp luật, chính sách của nhà nước, tập huấn chuyên sâu trong công tác giảng dạy chuyên môn đối với các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập. Cán bộ quản lý tại cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập chỉ có thể quản lý có hiệu quả và tuân theo chủ trương của ngành giáo dục và đào tạo khi hiểu biết và nắm vững kiến thức pháp luật, chính sách của nhà nước. Các hoạt động này tập trung vào các nội dung chính như: Tổ chức buổi giáo dục pháp luật về các công tác tổ chức, quản lý cơ sở giáo dục trung học phổ thông, các hình thức xử lý vi phạm trong hoạt động giáo dục và đào tạo; tổ chức buổi tập huấn công tác tự kiểm tra tại các cơ sở nhằm tăng cường tính tự chịu trách nhiệm trong hoạt động giáo dục và đào tạo; tổ chức buổi tập huấn chuyên sâu về hoạt động giảng dạy các môn học; riêng đối với các trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài cần có những buổi tập huấn giảng dạy các môn khoa học xã hội. Đối tượng của hoạt động này

là các giáo viên phụ trách môn học hoặc tổ trưởng tổ bộ môn tại các trường.

Nâng cao hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông trong hoạt động quản lý nhà nước.

Trong đó, Sở Giáo dục và Đào tạo cần rà soát và đảm bảo tính chính xác thông tin về địa chỉ trang thông tin điện tử của các trường trung học phổ thông thực và trường trung học phổ thông có yếu tố nước ngoài trên cổng thông tin điện tử của Sở Giáo dục và Đào tạo. Việc rà soát và đảm bảo tính chính xác sẽ tạo động lực thúc đẩy các trường này quan tâm đến công tác của ngành giáo dục và đào tạo thành phố và có những góp ý xây dựng đối với công tác quản lý khi cần thiết.

Thứ tư, xây dựng đội ngũ công chức chuyên trách thực hiện công tác quản lý nhà nước đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập đảm bảo về chuyên môn, nghiệp vụ, nắm vững quan điểm, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật nhà nước còn cần có phương án riêng nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ công chức đảm đương nhiệm vụ này.

4. KẾT LUẬN

Giáo dục và đào tạo được Thành phố Hồ Chí Minh đặt trọng tâm ưu tiên phát triển hàng đầu. Sự nở rộ của các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập đòi hỏi công tác quản lý nhà nước có hiệu quả để đảm bảo chất lượng giáo dục cũng như tạo ra môi trường tiếp cận giáo dục công bằng giữa nhiều đối tượng khác nhau. Việc tập trung nghiên cứu về quản lý nhà nước đối với cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh là vô cùng cần thiết, cần có những phương án quản lý cụ thể, hợp lý và có tính chiến lược nhằm thúc đẩy và tạo điều kiện phát triển đối với các cơ sở giáo dục trung học phổ thông ngoài công lập.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Sở Giáo dục và Đào tạo (2017), *Đề cương Báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện chủ trương chính sách của Đảng và nhà nước về xã hội hóa dịch vụ công ở Thành phố Hồ Chí Minh (2006 – 2016)*.
2. Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh (2014), *Kế hoạch số 1309/KH-UBND ngày 28 tháng 3 năm 2014 của Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh triển khai thực hiện Quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2025*.
3. Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh (2015), Quyết định số 4887/QĐ-UBND ngày 02 tháng 10 năm 2015 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình hành động của Thành ủy thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW Hội nghị Trung ương 8 – Khóa XI về “*Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*” trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh.
4. Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh (2006), Quyết định số 172/2006/QĐ-UBND ngày 30/11/2006 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh ban hành Chương trình hành động chấn chỉnh và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục và đào tạo trên địa bàn thành phố.
5. Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh (2003), Quyết định số 02/2003/QĐ-UB ngày 03 tháng 01 năm 2003 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về phê duyệt quy hoạch phát triển mạng lưới trường học ngành giáo dục và đào tạo thành phố đến năm 2020.

Ngày nhận bài: 17/7/2017. Ngày biên tập xong: 11/9/2017. Duyệt đăng: 06/10/2017